

Polskie Towarzystwo Fizyczne

00-681 Warszawa, ul Hoża 69, Poland
tel: (+48)(+22) 621 26 68; fax: (+48)(+22) 621 26 68;
E-mail: ptf@fuw.edu.pl, <http://www.ptf.edu.pl>

Stanowisko Polskiego Towarzystwa Fizycznego w sprawie reformy nauki i szkolnictwa wyższego

Prof. dr hab. Barbara Kudrycka
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Ul. Hoża 20, 00-529 Warszawa

Wielce Szanowna Pani Minister,

Polskie Towarzystwo Fizyczne, od roku 1921, reprezentujące środowisko fizyków polskich pracujących zarówno w obszarze edukacji, nauki jak i przemysłu, z uwagą odnosi się do projektów Rządu dotyczących planowanych reform systemu nauki i szkolnictwa wyższego. Wszystkim nam leży na sercu dobro nauki i edukacji w naszym kraju, które decyduje o przyszłości cywilizacyjnej Polski. Wyrażamy przekonanie, że wysoki poziom nauki i szkolnictwa wyższego, tych ściśle powiązanych z sobą dziedzin, ma fundamentalne znaczenie dla przyszłości kraju. Wyrażamy również przekonanie, że wymagają one głębokich zmian zarówno w systemie finansowania jak i organizacji. Jednak niektóre z tych i proponowanych zmian, zawartych w dokumentach MNiSW z 16 kwietnia 2008 r. budzą nasze obawy i wymagają doprecyzowania.

W krajach przodujących gospodarczo, sukcesy w badaniach podstawowych doprowadziły do ogromnego postępu w naukach stosowanych i w innowacyjnej gospodarce. Dokumenty MNiSW nie uwzględniają dość wyraźnie oczywistego związku między jakością uprawianej nauki a poziomem szkolnictwa wyższego, wprowadzając dość sztuczny podział na badania naukowe i szkolnictwo wyższe. Wysoki poziom naukowy kadry nauczającej w szkołach wyższych jest jedynym gwarantem wartościowych i twórczych jej absolwentów. W szczególności dotyczy to absolwentów kierunków nauk ścisłych i technicznych. Uważamy, że podstawową przyczyną słabości kadr w Polsce jest nieatrakcyjność kariery naukowej i akademickiej, wyrażająca się między innymi przez niskie wynagrodzenia. Wynagrodzenia te, szczególnie wśród młodych naukowców, pozostają niekonkurencyjne w Europie. Konieczny jest więc jasno określony system wzrostu wynagrodzeń kadry akademickiej i naukowej.

Z uznaniem odnotowaliśmy projekt zachęty studentów do studiowania nauk ścisłych poprzez przyznanie stypendiów zamawianych, ale z żalem stwierdzamy, iż nie znalazła się na liście preferowanych kierunków studiów fizyka. Fizyka jest podstawą kształcenia kadry pedagogicznej uczącej wszystkich przedmiotów związanych z naukami inżynieryjno-technicznymi. Obecnie obserwujemy z roku na rok malejące zainteresowanie podejmowaniem bardzo trudnych studiów na wydziałach fizycznych, skutkuje to obniżaniem poziomu kształcenia kadry pedagogicznej. Wpisanie nauk fizycznych na listę priorytetowych kierunków uważamy więc za podstawę poprawy jakości kształcenia kadr technicznych.

Polskie Towarzystwo Fizyczne uważa też, że w jawnej sprzeczności z planowaną przez MNiSW poprawą jakości kadr w instytucjach badawczych i na wyższych uczelniach stoi coraz gorszy poziom nauczania fizyki i matematyki oraz znaczne ograniczenie przez MEN nauczania przedmiotów ścisłych i przyrodniczych w polskich szkołach. W szczególności poważne obawy budzi systematyczne ograniczanie liczby godzin przeznaczonych na naukę fizyki, przedmiotu, który odgrywa fundamentalną rolę w rozwoju naszej cywilizacji i jest podstawą nauk stosowanych.

Polskie Towarzystwo Fizyczne uważa, że prawidłowy rozwój nauki i edukacji jest warunkiem koniecznym do tego, by Polska pokonała wieloletnie zacofanie cywilizacyjne i zajęła należne jej miejsce w Europie. Przeprowadzenia rzetelnej dyskusji na temat planowanych reform uważamy za nasz wspólny obowiązek.

Z wyrazami szacunku

Prezes PTF

Prof. dr hab. Reinhard Kulesa